

Arbets- och företagsnämnden

Analys och åtgärder – ökade kostnader ekonomiskt bistånd

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Arbets- och företagsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att notera informationen till protokollet.

Sammanfattning

I mål och budget för 2017–2019 gavs arbets- och företagsnämnden i uppdrag att noga följa kostnaderna för ekonomiskt bistånd och återkomma med förslag på hur fler Nackabor ska kunna klara sin egen försörjning och att behovet av ekonomiskt bistånd därmed dämpas.

En analys visar att kostnaderna främst är kopplade till ett större antal hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd, ”glappet”, höga hyreskostnader och hushåll med lägre betalningsförmåga än tidigare. Vidare finns en potentiell risk att behovet av ekonomiskt bistånd ökar till hushåll efter etableringsperioden.

Åtgärder är vidtagna för att motverka de faktorer som driver upp kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Utredningen och dess resultat beskrivs i rapporten ”Analys ökade kostnader ekonomiskt bistånd”.

Ärendet

I mål och budget för 2017–2019 gavs arbets- och företagsnämnden i uppdrag att noga följa kostnaderna för ekonomiskt bistånd och återkomma med förslag på hur fler Nackabor ska kunna klara sin egen försörjning och att behovet av ekonomiskt bistånd därmed dämpas. I uppdraget ingår även att göra en fördjupad jämförelse med kommuner som genomfört ett framgångsrikt arbete på området.

Arbets- och företagsnämnden återremitterade vid sitt sammanträde den 27 september 2017 ärendet för komplettering. Nämnden önskade en tydligare beskrivning av de kostnader som uppstår för kommunen under en nyanländs etableringsperiod samt en beskrivning av de kostnader som kan uppstå för kommunen om en nyanländ inte når egen försörjning och

egen bostad efter etableringsperioden. Vidare efterfrågades förslag på bättre anpassning av bostadens standard och storlek till vad som kan antas vara möjligt efter den initiala etableringsperioden.

I bifogad rapport "Analys ökade kostnader ekonomiskt bistånd" behandlas samtliga frågeställningar.

Rapporten visar att antalet nyanlända hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd har ökat kraftigt. De tre största orsakerna till att dessa hushåll har behövt försörjningsstöd är det så kallade "glappet" (tiden utan etableringsersättning mellan ankomst till kommunen och upprättande av etableringsplan hos Arbetsförmedlingen), hyreskostnader som överstiger hushållets betalningsförmåga och en förändrad sammansättning av hushåll jämfört med tidigare år. Behovet av ekonomiskt bistånd till nyanlända innan och under etableringsperioden väntas minska framöver eftersom anvisningstalet för 2018 understiger det för 2017 och eftersom åtgärder är vidtagna för att påverka såväl glappet som hyreskostnader.

Däremot finns en potentiell risk för ökat behov av ekonomiskt bistånd till hushåll och individer som inte uppnår egen försörjning under etableringsperioden. De statliga intäkter och bidrag, bland annat aktivitetsstöd, som en person kan erhålla efter etableringen är lägre än under etableringsperioden, vilket kan leda till att man vänder sig till kommunen för kompletterande försörjningsstöd. Under 2018 ökar antalet hushåll som passerat etableringsperioden i förhållande till 2017.

För att i möjligaste mån motverka kostnadsökning inom ekonomiskt bistånd vidtas åtgärder för att minska tiden till egen försörjning, glappet och hyreskostnader.

Till rapporten är bilagt information om ekonomiskt bistånd, en kommunjämförelse samt exempel på betalningsförmåga och hyreskostnader.

Ekonomiska konsekvenser

Det finns en fortsatt risk för höga kostnader för ekonomiskt bistånd till nyanländas hushåll. Vidare finns en risk att kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökar till hushåll som står utan försörjning efter etableringsperioden. Det är därför viktigt att säkerställa ett fortsatt fokus på insatser som begränsar denna utveckling, såsom att minimera glappet, bidra till att kommunens nyanlända snabbt kommer ut i egen försörjning samt att hålla nere boendekostnader i genomgångsbostäder.

Konsekvenser för barn

Nacka har en ökande mängd hushåll som inte klarar sin försörjning, vilket innebär att fler barn i kommunen lever i familjer med dålig ekonomi. Att leva i en familj som har en dålig ekonomi påverkar ofta barnets hela vardag. Det kan innebära en ökad risk för social utsatthet och sämre skolresultat. Det kan också innebära sämre möjligheter till en meningsfull fritid för dessa barn än för barn från en familj med stabilare ekonomi.

Bilagor

1. Rapport Analys och åtgärder - ökade kostnader ekonomiskt bistånd

Frida Plym Forshell
Tf Arbetsmarknadsdirektör
Arbets- och företagsnämnden

Pia Stark
Enhetschef
Etableringsenheten